

Për: GJYKATËN SUPREME TË REPUBLIKËS SË KOSOVËS
10000 Prishtinë, KOSOVË

Nga: Organizata joqeveritare GERMIN
Rr. "Tringë Smajli", nr. 48
10000 Prishtinë, KOSOVË

15 janar 2021

Në bazë të Ligjit për Zgjedhjet e Përgjithshme, Ligji nr. 03/L-073, neni 5, 6, 89, 96 dhe 115, 117, 118 dhe 122 Ligji nr. 03/l-256 për ndryshimin dhe plotesimin e ligjit nr. 03/l-073 për zgjedhjet e përgjithshme në Republikën e Kosovës neni 1, 5, Ligjin për Procedurën e Përgjithshme Administrative neni 52, lidhur me Udhëzuesin për Ankesa dhe Apele kapitulli 2.3 pika 5.

RE: Kundër vendimit **A.nr.1/2021** të datës **13.01.2021** të Panelit Zgjedhor për Ankesa dhe Parashtrës (PZAP) të pranuar më datë **14.01.2021** në afatin ligjor paraqesim këtë:

ANKESË

Për shkak të:

- Prezantimit të faktëve të reja
- Cënimit të drejtave Kushtetuese / Të Drejtat Zgjedhore dhe të Pjesëmarrjes
- Cënimit të dispozitave të Ligjit për Zgjedhjet e Përgjithshme
- Cënimit të dispozitave të Kodit Penal
- Mohimi/kufizimi i të drejtës për ushtrimin e mjetit Juridik në bazë të nenit 118 par 4

Vendimi i KQZ;

Me datë 11.01.2021, Komisioni Qendror i Zgjedhjeve (KQZ) ka marrë një vendim (nr. 42-2021) Për Verifikimin e Aplikacioneve për Regjistrim Për Periudhën e Aplikimit për Regjistrim të Votuesve Jashtë Kosovës.

Në Piken III e këtij vendimi përcakton mënyrën e verifikimit të aplikuesve për regjistrim si votues jashtë Kosovës si vijon, citoj: *KQZ-ja do të verifikoj procesin e aplikimit për regjistrim, duke i kontaktuar të gjithë aplikuesit përmes telefonit;*

Pika IV e këtij vendimi vijon, citoj: *Nëse aplikuesi nuk lajmërohet në telefon, atëherë aplikacioni i tij refuzohet.*

Ankesa kundër vendimit të KQZ (kjo ankesë konsiderohet pjesë përbërëse e kësaj shkresë-ankese);

Ne, si palë me interes në këtë procedurë, kemi paraqitur ankese më datë 12.01.2021 përmes së ciles kemi dhënë pretendimet për shkelje të mjaftueshme të cilat kanë ndikuar në nulitetin e vendimit të KQZ (shif ankesën në bashkangjitime) por që:

Vendimi i PZAP;

Panelit Zgjedhor për Ankesa për dhe Parashtrësia përmes vendimit **A.nr.1/2021** të datës **13.01.2021** ka bërë hudhjen e ankesës si të palejueshme duke konstatuar që:

- **Vendimi i KQZ nuk hynë në në kategorinë e vendimëve që mund të apelohe në bazë të nenit 122,**
- **Vendimi i KQZ është i natyrës teknike,**
- **Vendimi nuk prek apo cënon një të drejtë themelore të votuesëve në bazë të nenit 64.**

Pretendimet ankimore;

Duke qëndruar në tërësi pranë pretendimëve ankimore të dhëna përmes ankesës së datës 12.01.2021 kundër vendimit të KQZ, për me tepër japim edhe argumente dhe pretendime ankimore shtesë edhe kundër vendimit të PZAP, këto të elaboruara si më poshtë.

Konsiderojmë që përmes vendimit **A.nr.1/2021** të datës **13.01.2021** ka bërë shkelje të të drejtave themelore të njëriut, ashtu që këto shkelje kanë reflektuar në krijimin e pasojave juridike të qytetarëve, pretendojmë që përmes këtij vendimi PZAP ka bërë Cënim të të drejtave Kushtetuese / Të Drejtat Zgjedhore dhe të Pjesëmarrjes, Cënim të dispozitave të Ligjit për Zgjedhjet e Përgjithshme, Cënim të dispozitave të Kodit Penal dhe Mohimi/kufizimi i të drejtës për ushtrimin e mjetit Juridik në bazë të nenit 118 par. 4.

Konstatimi i PZAP se **Vendimi i KQZ nuk hynë në kategorinë e vendimëve që mund të apelohe në bazë të nenit 122,**

Ky konstatim përmes vendimit **A.nr.1/2021** të datës **13.01.2021** nga ana e PZAP është kundërligjor, i pa arsyeshëm dhe si i tillë i pa qëndrueshëm ngase nga analizimi logjik i dispozitës së nenit 122 citojmë: ***“122.1 Personi fizik ose juridik, të drejtat ligjore të të cilit janë prekur nga cilat do vendime të mëposhtme, vendime këto të marra nga KQZ-ja, mund të apelojë atë vendim në KZAP”***

Tutje, Ligji për Zgjedhjet e Përgjithshme jep mundësitë e paraqitjes së ankesës (kjo e drejtë Kushtetuese), me çka ky nen garanton të drejtën Kushtetuese dhe ligjore të ushtrimit të mjetit Juridik ndërsa në pikat a, b, c, d, e, f, jep shkaqet/bazat e paraqitjes së ankesës. Në rastin konkret kemi të bëjmë më interpretim tërsisht të gabuar të kësaj dispozite dhe njëanëshmërisë së interpretimit gjoja se ankesa hudhet si e palejueshme sepse nga pikat e këtij neni përcaktohen bazat e paraqitjes së ankesës por nuk mohon/pengon të drejtën e ankesës. Vet konstatimi i tillë ka kundërthënje në vetvete.

Ky konstatin i PZAP është në kundërshtim me: Kushtetutën e Republikës së Kosovës nenet 22, 45, 53, 55; Ligjin Nr. 03/L-073 Për Zgjedhjet e Përgjithshme në Republikën e Kosovës neni 1.c, 2, 5, 122, Kodin Penal neni 209 dhe 215, Ligji për Procedurën e Përgjithshme Administrative neni 47, 48, 49 dhe vendimeve të Gjykatës Evropiane për të Drejtat e Njeriut, konkretisht rastit no. 8950/80 Affaire H.c. Belgique, vendimi nr. 49684/99 Hirvisaari c. Finlande, etj).

Në faqe dy të vendimit **A.nr.1/2021** të datës **13.01.2021** paragrafi i dytë, PZAP lëshohet në vlerësimin meritore të ankesës ashtu që i referohet nenit 122 par. 1 dhe drejtë ka përshkruar pretendimin e ankuesit me rrezikimin/cënimin e të drejtës për pjesëmarrje në zgjedhje, por gabimisht konstaton që ankesa hudhet e palejueshme, e tëra kjo në mungesën e arsyes për të bërë refuzimin e saj dhe në mënyrë kundërligjore zgjedhet rruga e hudhjes së saj që vendimin e atakuar e bënë tërsisht të pa ligjshëm.

Paligjshmëria e vendimit shtrihet edhe tutje, ku PZAP i referohet Ligjit për Zgjedhjet e Përgjithshme nenit 63 par. 3 që citoj: ***“Vendimet e Komisionit nuk i nënshtrohen ankesës përveç nëse nuk parashihet qartë me këtë ligj”***, në këtë rast PZAP ka bërë aplikimin e gabuar të kësaj dispozite sepse dispozita e nenit 63 par. 3 përcakton: citoj” ***63.3 Takimet e KQZ-së vlejné vetém nëse në to marrin pjesë jo më pak se shtatë (7) anëtarë të KQZ-së.*** Kjo vërteton që është bërë në tërësi aplikimi i gabuar i të drejtës materiale LZP.

Për më tepër PZAP ka bërë anashkalimin e zbatimit të LZP konkretisht nenit 118 par. 1 ku decidivisht lejohet mundësia e paraqitjes së ankesës, citoj: ***118.1 KZAP-i pranon ankesat e bazuara në fakte dhe refuzon ankesat të cilat nuk përmbushin standardet. Madje edhe vet funksionimi i PZAP është sipas nenit 3 të LZP i cili përcakton domethënien e nocionit të “KZAP” do të thotë Komisioni Zgjedhor për Ankesa dhe Parashtresa, një organ i pavarur përgjegjës për vendosjen për parashtresat dhe ankesat në lidhje me procesin zgjedhor dhe “KQZ” do të thotë Komisioni Qendror i Zgjedhjeve, organ i pavarur i ekspertëve përgjegjës për administrimin e zgjedhjeve; kjo e rregulluar edhe me nenin 98 të LZP.***

Referimi nga ana e PZAP në aplikimin e nenit 64 par. 2 të LZP ku përcaktohet përgatitja e formave dhe procedurave, nuk përbën argument lidhur me refuzimin e ankesës sepse vendimi i KQZ nuk

ka të bëjë me procedura dhe veprime, por ka të bëjë me pasojen e humbjes së të drejtës material-përmbajtësore-meritore / të drejtës në shfrytëzimin e pjesëmarrjes në zgjedhje/votimit. Prandaj gabimisht është bërë konstatimi se ky vendim nuk ndikon në të drejten themelore të votuesit, lind pyetja se çka nëse votuesi ka probleme me energji elektrike, telefon, rrjet, probleme shendetësore etj,,,,,ku do të krijohej/kompensohej mundësia e të drejtës së votimit?

Kjo vërtetohet edhe nga fakti se nga neni 64 par. 2 pika c) citoj: ***krijon dhe mban listën e personave që kanë të drejtë të votojnë në zgjedhje të veçanta***; që nga vendimi i KQZ del që nuk është bërë krijimi i listës sespe ende nuk është bërë telefonimi i qytetarëve dhe nuk dihet nëse ata do të jenë në listë me të drejtën e votimit, pra del që vendimi i KQZ ka efekt përmbajtësor dhe jo teknik siç është munduar të bëhet interpretimi duke u thirrur edhe ne nenin 122 të LZP pa ju referuar par. 1 por vetem pikave të këtij neni që flasin për bazueshmërinë e pretendimëve ankimore.

Vendimet e ankimuara edhe vendimi i KQZ por edhe vendimi i PZAP janë nxjerrë me përfshirje të cënimit të dispozitave të Kodit Penal e që reflektojnë si të tilla ngase:

Kjo edhe në kundërshtim më Kodin Penal të Republikës së Kosovës neni 59 par. 2.1 dhe neni 60, që si dënim mund të shqiptoj vetëm Gjykata dhe për me tepër paraqet edhe veper penale të përcaktuar nga kapitulli XVIII veprat penale kundër të drejtave të votimit, neni 209 „Parandalimi i ushtrimit të së drejtës për të votuar,“, dhe Neni 215 ‘‘Cenimi i fshehtësisë së votimit’’.

Përfundimisht, mohimi i të drejtës së ushtrimit të mjetit Juridik nga ana e PZAP përmes vendimit të atakuar paraqet edhe elemente të vepres panele duke ju referuar Kodit Penal të Republikës së Kosovës nenit 118.4 citoj: ***Mund të apelohej vendimi i KZAP-it, sikurse që KZAP-i mund të rishikojë cilindo nga vendimet e marra, pas prezantimit të fakteve të reja nga pala e interesuar apo edhe për shkak të vullnetit të mirë të treguar. Ankesa në Gjykatën Supreme të Kosovës pranohet në rast se gjoba e përfshirë është më e lartë sesa 5,000 euro ose në rast se çështja prek një të drejtë themelore. Gjykata Supreme u jep përparësi këtyre apeleve.***

Deri të kjo gjendje kemi ardhur kur PZAP përmes vendimit në pjesën e këshillies juridike ka shkruar që kundër **këtij vendimi nuk lejohet ankesa**, më këto veprime pretendohet në ndërmarrjen e veprimeve në kundërshtim me Kodin Penal neni 205 *Cenimi i së drejtës për ushtrimin e mjetit juridik.*

GERMIN e ka dëshmuar përfaqësimin e interesave dhe mbrojtjen e të drejtave zgjedhore të qytetarëve që jetojnë jashtë vendit në disa cikle zgjedhore, duke qenë organizata e parë joqeveritare në Kosovë që ka vëzhguar procesin e aplikimit, regjistrimit dhe votimit përmes postës në tre palë zgjedhje të fundit për Kuvendin e Kosovës. GERMIN si organizatë joqeveritare ka të drejtën e avokimit dhe mbrojtjes të të drejtave themelore (përfshirë të drejtat zgjedhore) për të gjithë qytetarët e Kosovës pavarësisht vendit ku ndodhen.

Kujtojmë që ne kemi pranuar ankesa nga qindra qytetarë që jetojnë jashtë Kosovës dhe të cilët kanë deklaruar që nuk posedojnë telefon, ose nuk mund të jenë të qasshëm përmes telefonit në momente të caktuara.

Prandaj, nga të lartëcekurat, konsiderojmë që kemi ofruar prova dhe argumente të mjaftueshme ligjore vendore dhe ndërkombëtare për të bërë të besueshëm pretendimin që vendimi i atakuar është i paligjshëm dhe kërkojmë nga Paneli Zgjedhor për Ankesa dhe Parashtrësia, që sipas mandatit që ia jep Ligji mbi Zgjedhjet e Përgjithshme, neni 122.3: a) udhëzohet PZAP-n ta rishqyrtojë vendimin e KQZ të datës 11.01.2021, apo që PZAP të Aprovoj këtë ankesë në tërësi si të bazuar dhe të bëjë ANULIMIN e vendimit të Komisionit Qendror i Zgjedhjeve (KQZ) Për Verifikimin e Aplikacioneve për Regjistrim Për Periudhën e Aplikimit për Regjistrim të Votuesve Jashtë Kosovës si të paligjshëm dhe të ndryshoj vendimin e vet A.nr.1/2021 të datës 13.01.2021 të atakuar tani përmes kësaj ankese, në të kundërtën, kërkojmë nga Gjykata Supreme që të APROVOJ në tërësi si të bazuar ankesën e datës 15.01.2021 dhe të ANULOJ vendimin e KQZ të datës 11.01.2021 dhe vendimin e PZAP A.nr.1/2021 të datës 13.01.2021.

Sqarim: Ankesa e datës 12 janar 2021 është pjesë e kësaj ankese ngase asnjë pretendim i yni i dhënë përmes ankesës nuk është vlerësuar dhe nuk janë dhënë argumente nëse janë konsideruar të bazuara apo jo.

Sinqerisht,

Lirim Krasniqi, Bashkë-drejtor Ekzekutiv
OJQ GERMIN

Peticion i nënshkruar nga qindra qytetarë dhe dhjetëra organizata kundër vendimit të Komisionit Qendror të Zgjedhjeve për verifikimin me telefon të aplikacioneve për votim jashtë vendit (shif dokumentin në bashkangjitime)